

BOSNIA AND HERZEGOVINA
Ministry of Communication and Transport
Directorate of Civil Aviation

Događaj:	Nepostojanje grijanja
Datum, vrijeme i mjesto događaja:	14.02.2021. godine, 08:00 UTC, JPAKL
Učesnici u događaju i njihovo stanje:	

<p>Opis događaja:</p>	<p>Podnosilac izvještaja je naveo:</p> <p>Nedugo nakon dolaska na smjenu, tehnička služba JPAKL nam javlja da je grijanje u zgradi isključeno jer je nestalo goriva. U kupoli tornja postoji neovisni klima uređaj koji već nekoliko dana ne radi iz nepoznatog razloga. U sobi za odmor također postoji sličan neovisni klima uređaj, koji ne radi jako dugo vremena, jer se navodno čeka na elektroniku za isti već 6 mjeseci. Jutros je temperatura bila -4 stepena celzijusa, puše vrlo jaka bura sa udarima na momente većim od 50 čvorova, toliko jaka da se kupola tornja trese.</p> <p>Drugi podnosilac izvještaja je naveo:</p> <p>Nedugo nakon dolaska na smjenu, tehnička služba JPAKL nam javlja da je grijanje u zgradi isključeno, jer je nestalo goriva. U kupoli tornja postoji neovisni klima uređaj koji već nekoliko dana ne radi iz nepoznatog razloga. U sobi za odmor u kupoli također postoji sličan, nedavno izmijenjen, neovisni klima uređaj, koji ne radi jako dugo vremena jer se navodno čeka na elektroniku za isti već 6 mjeseci! Jutros je temperatura na aerodromu iznosila -4 stepena C, puše vrlo jaka bura sa povremenim udarima većim od 50 čvorova, toliko jaka da se kupola tornja trese, a da ne spominjem da je i šuplja sa svih strana, mokra unutra, i u potrebi za rekonstrukcijom.</p>
<p>Opis postupaka učesnika u događaju:</p>	
<p>Okolnosti pod kojima se događaj desio:</p>	

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCa. 	<p>1. Sprovedena je istraga ovog događaja.</p> <p>Zaključci:</p> <p>-Uvidom u safety bazu podataka, ovo je drugi sigurnosni događaj koji se odnosi na problem s gorivom na lokaciji JPAKL-a. Prvi je evidentiran 2015. godine pod evidencijskim brojem OCC 48-15.</p> <p>-JPAKL u 2021. godini ima duže radno vrijeme za razliku od prethodne 2020. godine, što dovodi do veće potrošnje goriva za grijanje objekta JPAKL-a.</p> <p>-Dana 16.3.2020. godine, zaključen je Okvirni sporazum između BHANSA i HIFA Petrol.</p> <p>-Prema "Izveštaju o stupnju realizacije Okvirnih sporazuma BHANSA za održavanje sistema klimatizacije i grijanja u 2020. godini" navodi se, da se pojedinačni ugovori zaključuju po potrebi Ugovornog organa, te se navode samo datumi kada je usluga izvršena, dok osoba zadužena za praćenje stepena realizacije navedenog sporazuma ne zaprima niti vodi evidenciju koji je tačno klima uređaj u kvaru.</p> <p>-Dana 1.2.2021. godine, načelnik JPAKL Mostar je uputio E-mail poruku rukovodiocu za pravne i opšte poslove, rukovodiocu za ekonomske poslove, te osobi zaduženoj za praćenje i realizaciju Okvirnog sporazuma između BHANSA i HIFA Petrol, u kojoj se zahtijeva da se za potrebe JPAKL-a, grijanje objekta i rad agregata osigura nabavka dizelskog goriva u količini od 5 tona.</p> <p>-Prema evidenciji kojom raspolaže osoba za praćenje realizacije navedenog Okvirnog sporazuma, tražena isporuka goriva trebala je biti obuhvaćena 1. pojedinačnim ugovorom za nabavku goriva.</p>
---	--

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<p>-Međutim, osoba za praćenje realizacije navedenog Okvirnog sporazuma dobila je informaciju iz Odsjeka za računovodstvo da su zaprimljena još dva računa, koja isti nije dobio na uvid, te da su sredstva propisana 1. Pojedinačnim ugovorom bila potrošena.</p> <p>-Dana 3.2.2021. godine osoba zadužena za praćenje navedenog Okvirnog sporazuma nakon zaprimanja E-mail poruke od načelnika JPAKL-a, uputila je poruku rukovodiocu za pravne i opšte poslove i rukovodiocu za ekonomske poslove u kojoj ih obavještava da je potrebno izraditi novi Pojedinačni ugovor za nabavku energenata (dizel, benzin...), kako bi se mogla izvršiti tražena isporuka.</p> <p>-Dana 3.2.2021. godine, E-mail poruku u kojoj se navodi da je potrebno izraditi novi Pojedinačni ugovor za nabavku energenata, rukovodilac pravnih i opštih poslova proslijedio je šefu Odsjeka za pravne poslove na daljnje postupanje. Međutim, dogodio se previd te se nije postupilo prema navedenoj E-mail poruci.</p> <p>-Dana 14.2.2021. godine Odsjek za vazduhoplovnu tehniku JPAKL-a javio je kontrolorima letenja na dužnosti JPAKL-a, da je grijanje u zgradi isključeno budući da je nestalo goriva.</p> <p>-Takođe, klima uređaji na kupoli tornja i u sobi za odmor tj. sastoji se od dvije unutrašnje i jedne vanjske jedinice, nije u funkciji duži vremenski period ali takođe nije bilo potrebe za njihovim korištenjem, budući da se navedeni klima uređaji ne pale kada je centralno grijanje u funkciji.</p>
---	---

<p>Preduzete mjere:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vazduhoplovni subjekt s kojim je događaj u vezi; 2. Organizacione jedinice BHDCA. 	<p>-Dana 15.2.2021. godine zaposlenik firme Tehnozaštita izvršio je pregled navedenih klima jedinica, te utvrdio da nedostaje Freon u klima uređajima kojeg je i nadopunio isti dan.</p> <p>-Klima jedinice su uredno radile par dana dok se nije otkrilo da je ipak došlo do curenja freona, te je ponovo pozvana Tehnozaštita d.o.o.</p> <p>-Zaposlenici navedene firme naknadno su izvršili pregled vanjske jedinice klima uređaja, traženje mjesta propuštanja freona, izvršili zamjenu instalacija od vanjske jedinice do stropa te ponovo nadopunili uređaje freonom.</p> <p>-Dana 16.2.2021. godine, HIFA Petrol je dostavila dizel gorivo na lokaciju JPAKL-a.</p> <p>-Dana 12.3.2021. godine, Tehnozaštita d.o.o. dostavila ponudu, koja se odnosi na intervenciju na klima jedinici u kupoli tornja.</p> <p>-Dana 19.1.2021. godine rukovodilac Odjela za pravne i opšte poslove je podnio zahtijev za "nabavku energenata (benzin, dizel, tečnost za čišćenje vjetrobranskog stakla) za potrebe BHANSA".</p> <p>-Dana 17.2.2021. godine, direktor BHANSA na osnovu zaključka sa 117. sjednice Uprave BHANSA održane 15.2.2021. godine je donio Odluku o pokretanju postupka nabavke energenata (benzin, dizel, tečnost za čišćenje vjetrobranskog stakla) za potrebe BHANSA.</p> <p>2. Stručna lica SMD-a su izvršila analizu ovog događaja.</p>
---	---

Indeks procjene rizika i razlog: (Vidjeti Prilog 2, 3. i 6 ovog Uputstva)	3D prema ICAO metodologiji Ovaj događaj nije prouzrokovao nikakva oštećenja niti ozlede ali je došlo do smetnji, koje je prouzrokovao nedostatak grijanja u tornju kontrole letenja. Što se frekvencije tiče, ovakva vrsta događaja nije mnogo vjerovatno da će se desiti ali postoji mogućnost.
Prijedlog mjera prevencije: (Bezbjednosne preporuke)	Na nivou BHANSA i jedinica voditi evidenciju o sistemskoj raspoloživosti HVAC sistema u skladu sa dokumentom – Procedura za praćenje raspoloživosti vazduhoplovno - tehničkih sistema i usluga. Potrebno je da BHANSA organizuje sastanak, kako bi se dogovorila tačna procedura nabavke goriva, dostavljanje pravovremenih informacija osobi zaduženoj za praćenje Okvirnih sporazuma, te odredila osoba za praćenje kvarova na HVAC sistemima na svim lokacijama BHANSA.
Prijedlog drugih mjera:	
Da li je potrebno dalje ispitivanje događaja: DA/NE (dati obrazloženje)	
Potpis imenovanog lica koje je radilo na obradi i analizi događaja i datum: (Ako na obradi i analizi radi više imenovanih lica)	Ilija Savatić,
Potpis rukovodioca Odjeljenja i datum:	Marinko Šimunović,